

O oddziaływaniu przemysłu na środowisko

Podczas Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach zorganizował panel „Przedsiębiorstwo w dobie zmian klimatu - jak kompensować i minimalizować wpływ działalności gospodarczej na środowisko”.

Dyskusja była ciekawa i inspirująca. To była świetna okazja do wymiany pomysłów i rozmów o rozwiązaniach na rzecz ochrony środowiska. Na panelu wystąpili: **Robert Gajda** - zastępca prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; **Mateusz Pindel** - prezes Zarządu WFO-

ŚiGW w Katowicach; **Jan Bondaruk** - zastępca dyrektora ds. Inżynierii Środowiska w Głównym Instytucie Górnictwa; **Anna Trudzik** - dyrektor Departamentu Energetyki Producentycznej w NFOŚiGW; **Krzysztof Szaliński** - prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Energetyki

Ciepłej Sp. z o.o. w Gliwicach; **Michał Dubiel** - pełnomocnik zarządu ds. Organizacji i Inwestycji Karbon 2 Sp. z o.o.; **Krzysztof Sapiński** - prezes Zarządu Fabud WKB S.A.; **Damian Kolański** - zastępca dyrektora Departamentu Infrastruktury i Środowiska w GZM.

Idą zmiany?

Trwają konsultacje społeczne dotyczące kryteriów korzystania z programu „Czyste Powietrze”.

- *Dostrzegamy pilną potrzebę zmiany programu „Czyste Powietrze”. Reforma, która miała miejsce w ubiegłym roku, jeszcze za poprzednich władz, była po prostu zła. Zwiększenie dofinansowania i prefinansowania przy braku limitów kosztów jednostkowych inwestycji, spowodowało, że teraz mamy do czynienia z wieloma nieprawidłowościami. Musimy temu jak najszybciej zaradzić* - podkreślił zastępca prezesa Zarządu NFOŚiGW Robert Gajda.

„Czyste Powietrze” jest programem dopłat do wymiany starych pieców oraz docieplenia domów jednorodzinnych. Ma na celu poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Kryteria programu są stale dopracowywane w trosce o jego beneficjentów.

Kryteria wejścia do programu.

Zwrócono uwagę na problem sztucznego zaniżania dochodów przez dopisywanie osób do składu osobowego gospodarstwa

domowego czy przepisywania współwłasności budynku na osoby o niskich dochodach w rodzinie. Zastanawiano się, czy progi dochodowe powinny być jedynym kryterium oraz jaka powin-

gramu, dzięki którym miało być łatwiej i szybciej o dotacje. Zaproponowano stworzenie innych kryteriów i zasad. Uczestnicy spotkania zgodzili się, że prefinansowanie w zasadzie nie byłoby potrzebne, gdyby zapewnić szybkie wypłaty w formie refundacji.

na być ich wysokość. Wskazano na konieczność włączenia GOPS i MOPS do przyznawania 100% dofinansowania oraz uwzględnienia w tej kwalifikacji stanu technicznego budynku.

Prefinansowanie „Czystego Powietrza”.

Zwrócono uwagę na problem nieuczciwych praktyk. Wypunktowano nadużycia i wykorzystywanie niewiedzy osób najmniej zamożnych, które zdarzają się przez zbyt elastyczne zasady i uproszczone procedury pro-

Standard energetyczny budynków.

Rozważono wprowadzenie oceny energetycznej budynku przed rozpoczęciem prac oraz wymóg osiągnięcia konkretnego standardu energetycznego budynku po realizacji przedsięwzięcia. Zaproponowano wprowadzenie obowiązkowej termomodernizacji, np. przy najwyższym poziomie dofinansowania. Uczestnicy sugerowali też odejście od audytów energetycznych na rzecz świadectw charakterystyki energetycznej budynków.

Wykonawcy.

Zaproponowano uszczegółowienie wzoru umów i wprowadzenie wymogu ubezpieczeń OC. Omówiono stworzenie listy rekomendowanych wykonawców i zaangażowanie organizacji branżowych w ich weryfikację. Zasugerowano, żeby rozważyć wzmocnienie nadzoru na rozliczeniach między beneficjentem a wykonawcą, tak, aby można było zweryfikować wystawione faktury.

Technologie stosowane w programie.

Obecnie osoby zainteresowane dotacją są zobowiązane do wymiany tzw. kopciuchów na efektywne i ekologiczne źródło. W przypadku pomp ciepła i kotłów na biomasę wprowadzono obowiązek wyboru urządzeń z listy ZUM. Zastanawiano się nad wymaganiami dla urządzeń z tej właśnie listy oraz nad tym, czy obecny katalog kosztów kwalifikowanych (urządzeń i materiałów) jest wystarczający. Zwrócono uwagę na problem z nielegalnymi modyfikacjami kotłów na paliwa stałe. Zgodnie uznano, że program w przyszłości powinien uwzględniać instalacje hybrydowe oraz niezależnie od technologii promować urządzenia i materiały o wysokiej jakości.

SPRAWDZAJ FIRMY PODAJĄCE SIĘ za operatorów programu „Czyste Powietrze”!

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ostrzega przed firmami, które zapraszają na spotkanie i nakładają do współpracy, powołując się na partnerstwo w programie, a często też bezprawnie posługując się znakami graficznymi „Czystego Powietrza” czy instytucji zarządzających programem.

- *Bądź czujny, zapytaj o tego wykonawcę w swojej gminie. I niech Cię nie zmyli fakt, że spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców jest organizowane w wynajętej sali gminy czy urzędu* - ostrzega Fundusz.

Pamiętaj!

Ogólnopolski program „Czyste Powietrze” - pod nadzorem Ministerstwa Klimatu i Środowiska - wdrażany jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, we współpracy z szesnastoma wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, gminami w całej Polsce (mamy ponad 2 tys. zaangażowanych JST) oraz wybranymi bankami. Wszystkie te instytucje - w tym listę gmin prowadzących punkty konsultacyjno-informacyjne „Czystego Powietrza” i banków oferujących Kredyt Czyste Powietrze - znajdziesz na oficjalnej stronie programu: czystepowietrze.gov.pl. Fundusz Nie promuje w programie konkretnych urządzeń i materiałów, ani firm wykonawczych czy instalacyjnych, dlatego należy sprawdzać z kim się współpracuje i co wybiera, bo ryzyko jest duże i kosztowne.

Kto jest operatorem programu „Czyste Powietrze”?

Obecnie trwa też pilotaż operatorów programu „Czyste Powietrze”, którzy są uprawnieni na podstawie stosownych umów lub porozumień do wspierania naszych beneficjentów w uzyskaniu dotacji, przeprowadzeniu i rozliczeniu przedsięwzięcia,

Uwaga na oszustów

ale tylko w dwóch województwach. W pozostałych Fundusz nie prowadzi tego typu działań.

Na terenie Małopolski w imieniu Funduszu działa 5 operatorów prywatnych ze specjalnymi identyfikatorami (więcej pod linkiem: czystepowietrze.gov.pl/partnerzy/operatorzy/malopolskie) oraz 23 gminnych, z kolei w województwie świętokrzyskim mamy 28 gminnych operatorów (czystepowietrze.gov.pl/partnerzy/operatorzy).

W żadnym innym województwie nie jest prowadzony program operatorski.

- *Dlatego bądź uważny, gdy ktoś puka do Twoich drzwi i wspierając się znakiem graficznym programu, czy nazywając się operatorem lub partnerem „Czystego Powietrza” namawia do współpracy przy uzyskaniu dotacji na wymianę kopciucha i termomodernizację Twojego domu. Są to nieuczciwe praktyki, wykorzystujące Twoją niewiedzę i mogące skończyć się konsekwencjami finansowymi (np. będziesz musiał oddać zaliczki, które w Twoim imieniu i za Twoją zgodą pobierze nieuczciwy wykonawca)* - ostrzega WFOŚiGW w Katowicach.

Niebawem operatorzy w całej Polsce.

Przy okazji Fundusz informuje, że na bazie doświadczeń z dwóch wspomnianych pilotaży, pracuje nad ogólnopolskim programem operatorów „Czyste Powietrze”, którzy będą w zasięgu ręki n wnioskodawców w każdym województwie. Takie rozwiązanie planuje na 2025 r., a o jego szczegółach będą informacje, m.in. na stronie programu: czystepowietrze.gov.pl.